

MALIGNE BOLESTI

Novooboljeli

Prema podacima Registra za rak HZJZ-a 2012. godine (zadnji objavljeni podaci) dijagnosticirano je 1.029 novih bolesnika od raka (invazivni oblici raka bez raka kože), 545 muškaraca i 484 žene. Stopa incidencije iznosila je 494,6/100.000; 538,7/100.000 za muškarce i 452,8/100.000 za žene. Stope incidencije raka su u porastu. Broj novooboljelih raste s dobi, osobe iznad 65 godina čine 59,3% novooboljelih odnosno osobe iznad 55 godina 82,6% novooboljelih.

Pet vodećih sijela raka kod novooboljelih osoba muškog spola u IŽ, koja čine ukupno 60,2% novooboljelih su: kolon, rektum i rektosigma (17,8%), bronh i pluća (17,2%), prostata (14,1%), mokraćni mjehur (7,2%) i želudac (3,9%). Pet vodećih sijela raka u žena (58,6% novooboljelih žena) su: dojka (24,8%), kolon, rektum i rektosigma (14,5%), bronhi i pluća (8,3%), trup maternice (5,6%) i vrat maternice (5,4%).

Omjer smrti zbog raka i novih slučajeva raka (prosjek 2008.-2012.godine) bio je 0,61 (muški 0,68 i ženski 0,54). Poželjna vrijednost omjera je ispod 0,45, a prihvatljiva ispod 0,5. Visoki omjer umrlih u odnosu na novooboljele uočljiv je kod muškaraca posebno za rak bronha i pluća (1,01), debelog crijeva (0,73), želuca (0,84), bubrega (0,58), gušterače (1,10), mozga (0,76), jetre (0,90) i grkljana (0,55). Kod muškaraca poželjna je vrijednost ostvarena za rak prostate (0,45), rektosigmoidnog prijelaza i rektuma (0,39), mokraćnog mjehura (0,44) i melanoma (0,29). Visoki omjer umrlih u odnosu na novooboljele kod žena vidljiv je za rak debelog crijeva (0,72), bronha i pluća (0,93), jajnika (0,58), gušterače (1,03), želuca (0,87), mokraćnog mjehura (0,62), bubrega (0,61) i mozga (0,80). Kod žena poželjna je vrijednost ostvarena za rak dojke (0,38), trupa (0,17) i vrata maternice (0,26), rektosigmoidnog prijelaza i rektuma (0,40) i melanoma (0,18).

Umrli

Prema DZS-u, u IŽ su u 2013. godini od novotvorina umrle 652 osobe, 384 muškarca i 268 žena, od toga od zloćudnih novotvorina 642 osobe, 378 muškaraca i 264 žene. Stopa mortaliteta od raka bila je 309,0/100.000; 374,1/100.000 za muškarce i 247,3/100.000 za žene. Stope mortaliteta od raka su u porastu. Broj umrlih raste s dobi, osobe iznad 65 godina čine 70,1% umrlih.

Najčešće sijelo raka među umrlim muškarcima u IŽ 2013. godine bio je rak bronha i pluća (20,6% umrlih muškaraca od raka), zatim rak debelog crijeva (11,9%), rak prostate (10,3%), rak gušterače (6,6%) i rak želuca (6,3%). Najčešće sijelo raka kod umrlih žena je rak dojke (21,2% žena umrlih od raka), slijedi rak bronha i pluća (15,2%), rak debelog crijeva (10,6%), rak želuca (5,7%) i rak vrata maternice (4,9%).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobnim sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ do 2006.godine su računane na broj stanovnika prema Popisu 2001.g., za 2011.g. na Popis 2011.g., a od 2007.-2010g. i 2012.-2013. prema procjeni broja stanovnika DZS-a. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od zloćudnih novotvorina (za ukupnu dob i za dob 0- 64 godina) su niže od stopa RH, slične stopama EU, a slično je i za rak traheje, bronha i pluća. Kod raka dojke i vrata maternice stope su slične stopama RH i EU.

Nacionalni programi ranog otkrivanja

U prvom ciklusu Nacionalnog programa **ranog otkrivanja raka debelog crijeva** od 2008. do 2013. godine, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije (ZZJZIŽ) poslao je 70.545 poziva, a zaprimljeno je 14.245 uzoraka stolice (20,2% obrađenih osoba od broja poslanih poziva). Nalaz je bio pozitivan kod 920 osoba (6,5%). Svi pozitivni pacijenti naručeni su na kolonoskopiju, od čega je 175 osoba odbilo kolonoskopiju, ali je 745 (81,0%) obavilo kolonoskopiju. Patološki nalaz otkriven je u 83,6% kolonoskopiranih osoba. Od patoloških nalaza najčešći su bili polipi (49,8%) zatim hemeroidi (27,1%), divertikuli (15,0%) i karcinom (6,0%). U 2013.g. otpočeo je drugi ciklus pozivanja.

Prema nepotpunim podacima trećeg ciklusa Nacionalnog programa **ranog otkrivanja raka dojke** u IŽ (od prosinca 2011. godine do prosinca 2013. godine, a nastavlja se i u 2014.g.), ZZJZIŽ na pregled je pozvao 20.350 žena (61,9%) od predviđenih 32.869. Uvedeno je 10.406 nalaza, a ukupni obuhvat žena bio je 70,98%. Kod 93,3% nalaz je bio uredan (BI-RADS 1 i 2), kod 3,8% žena nalaz je bio BI-RADS 3 (vjerojatno benignan – rizik maligniteta manji od 2%), dok je u 2,7% žena nalaz BI-RADS 0 (potrebne dodatne pretrage kako bi se utvrdila priroda promjene), a u 0,2% nađena je suspektna ili visoko suspektna promjena (BI-RADS 4 i 5).

Županijskim programom preventivne mamografije koji se provodi od 2005. godine, ukupno je pozvano 16.489 žena, odazvalo se 5.407 žena, što sa ženama koje su po drugoj osnovi obavile mamografiju čini odaziv od 47,9% žena.

Nepotpuni rezultati prvog ciklusa Nacionalnog programa **ranog otkrivanja raka maternice** kroz razdoblje od 01.12.2012. do 31.01.2014. pokazuju da je ženama koje nisu u prethodne tri godine obavile PAPA test ZZJZIŽ poslao 20.815 poziva da se jave izabranom ginekologu, odazvalo se 2.265 žena, a abnormalan nalaz utvrđen je kod 36 žena.

NOVOOBOLJELI

4.1. Novooboljeli po sijelu raka, dobi i spolu 2012. godine u Istarskoj županiji

Šifra MKB	Spol	Ukupno	0-19	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
Novooboljeli od raka (C00-C97)	sv.	1.029	7	29	35	49	59	111	129	135	147	149	110	69
	m.	545	5	10	11	15	27	61	63	81	95	85	57	35
C00 usne	sv.	6	-	-	-	-	-	1	2	-	1	-	1	1
	m.	6	-	-	-	-	-	1	2	-	1	-	1	1
C01 baza jezika	sv.	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
	m.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C02 ostali i nespecificirani	sv.	4	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-
dijelovi jezika	m.	4	-	-	-	-	2	1	1	-	-	-	-	-
C03 desni	sv.	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
C04 dno usta	sv.	3	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
	m.	3	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
C05 nepce	sv.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C06 ostali i nespecificirani	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
dijelovi usne šupljine	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
C07 zaušna (parotidna) žlijezda	sv.	4	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C09 krajnik	sv.	3	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
C10 orofarinks	sv.	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
C13 hipofarinks	sv.	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
	m.	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
C15 jednjak	sv.	7	-	-	-	1	1	1	-	-	1	2	1	-
	m.	7	-	-	-	1	1	1	-	-	1	2	1	-
C16 želudac	sv.	37	-	-	-	-	2	5	3	2	4	10	8	3
	m.	21	-	-	-	-	1	3	1	2	4	6	4	-
C18 debelo crijevo (kolon)	sv.	104	-	-	-	4	4	6	12	16	19	14	16	13
	m.	59	-	-	-	1	2	4	8	10	11	10	6	7
C19 rektosigmoidni prijelaz	sv.	16	-	-	1	-	-	3	1	3	1	4	2	1
	m.	8	-	-	-	-	-	1	1	3	1	2	-	-
C20 završno debelo crijevo (rektum)	sv.	47	-	1	2	4	1	5	7	5	4	5	2	11
	m.	30	-	-	2	2	-	4	2	4	4	4	2	6
C21 čmar (anus) i analni kanal	sv.	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
C22 jetra i intrahepatični	sv.	21	-	-	-	-	1	-	-	4	8	2	4	2
žučni vodovi	m.	18	-	-	-	-	-	-	-	4	8	2	3	1
C23 žučni mjehur	sv.	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1
	m.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
C24 ostali i nespecificirani	sv.	5	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	1
dijelovi bilijarnog trakta	m.	3	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-
C25 gušterača	sv.	31	-	-	-	-	2	5	5	3	4	8	3	1
	m.	18	-	-	-	-	2	5	4	1	2	3	1	-

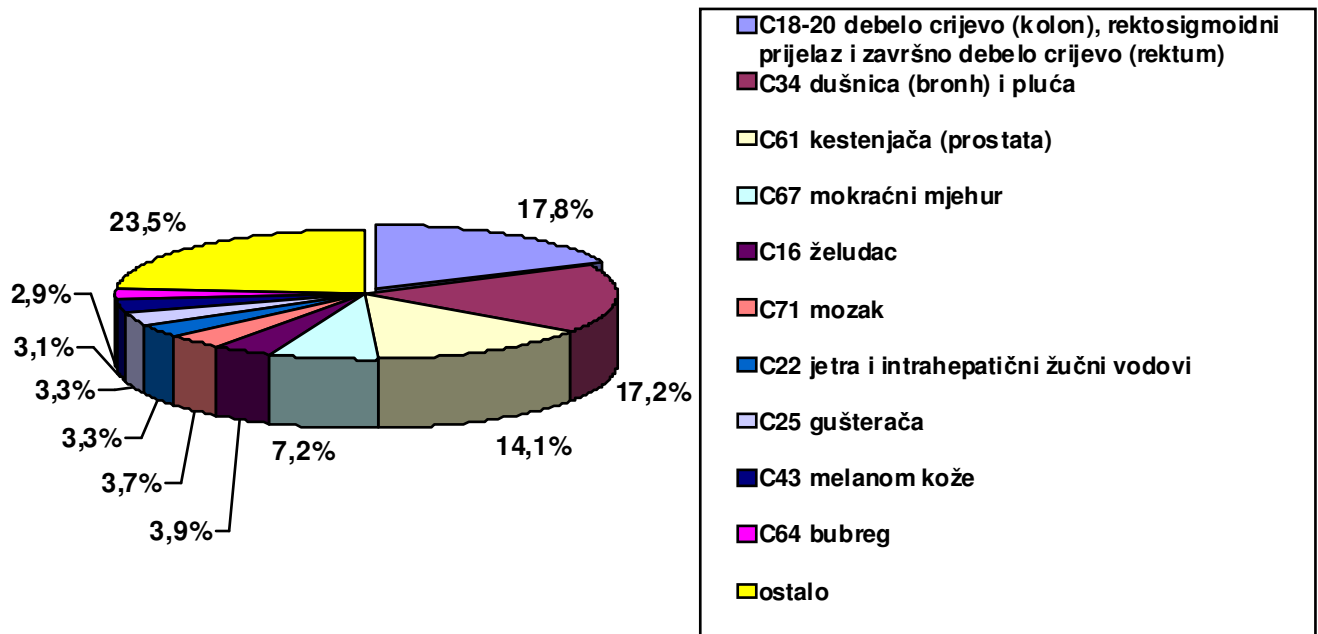
4.1. Novooboljeli po sijelu raka, dobi i spolu 2012. g. u Istarskoj županiji – nastavak

Šifra MKB	Spol	Ukupno	0-19	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
C26 ostali i nedovoljno definirani	sv.	3	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-
probavni organi	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C31 akcesorni sinusi	sv.	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C32 grkljan (larinks)	sv.	15	-	-	-	-	1	2	1	4	3	1	2	1
	m.	13	-	-	-	-	1	2	1	4	3	-	2	-
C34 dušnica (bronh) i pluća	sv.	134	-	-	3	4	7	13	18	18	24	20	21	6
	m.	94	-	-	1	3	4	10	10	11	18	17	15	5
C37 prsna žlijezda	sv.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C40 kosti i zglobne hrskavice	sv.	3	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-
udova	m.	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
C43 melanom kože	sv.	34	-	4	3	3	2	6	3	4	4	4	1	-
	m.	17	-	1	-	2	1	4	3	2	2	2	-	-
C45 mezoteliom	sv.	6	-	-	-	-	-	-	-	2	3	1	-	-
	m.	6	-	-	-	-	-	-	-	2	3	1	-	-
C47 periferni živci i autonomni živčani sustav	sv.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C49 ostalo vezivno i meko tkivo	sv.	4	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	1	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
C50 dojka	sv.	120	-	5	7	15	9	15	18	13	15	8	11	4
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C51 stidnica (vulva)	sv.	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	1
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C52 rodnicica (vagina)	sv.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C53 vrat maternice (cerviks)	sv.	26	-	4	3	5	3	4	1	3	-	1	-	2
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C54 trup maternice (korpus)	sv.	27	-	-	-	2	2	4	4	5	3	4	3	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C55 maternica (nespecif. dio)	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C56 jajnik (ovarij)	sv.	19	1	-	2	1	3	3	2	1	3	3	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C57 ostali nespecif. ženski spolni organi	sv.	3	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C61 kestenjača (prostata)	sv.	77	-	-	-	1	3	5	11	15	13	18	6	5
	m.	77	-	-	-	1	3	5	11	15	13	18	6	5
C62 sjemenik (testis)	sv.	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m.	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C63 ostali nespecificirani muških spolnih organa	sv.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C64 bubreg, osim bubrežne zdjelice	sv.	29	-	1	3	1	2	2	3	6	2	4	4	1
	m.	16	-	1	1	1	1	1	1	3	2	3	2	-

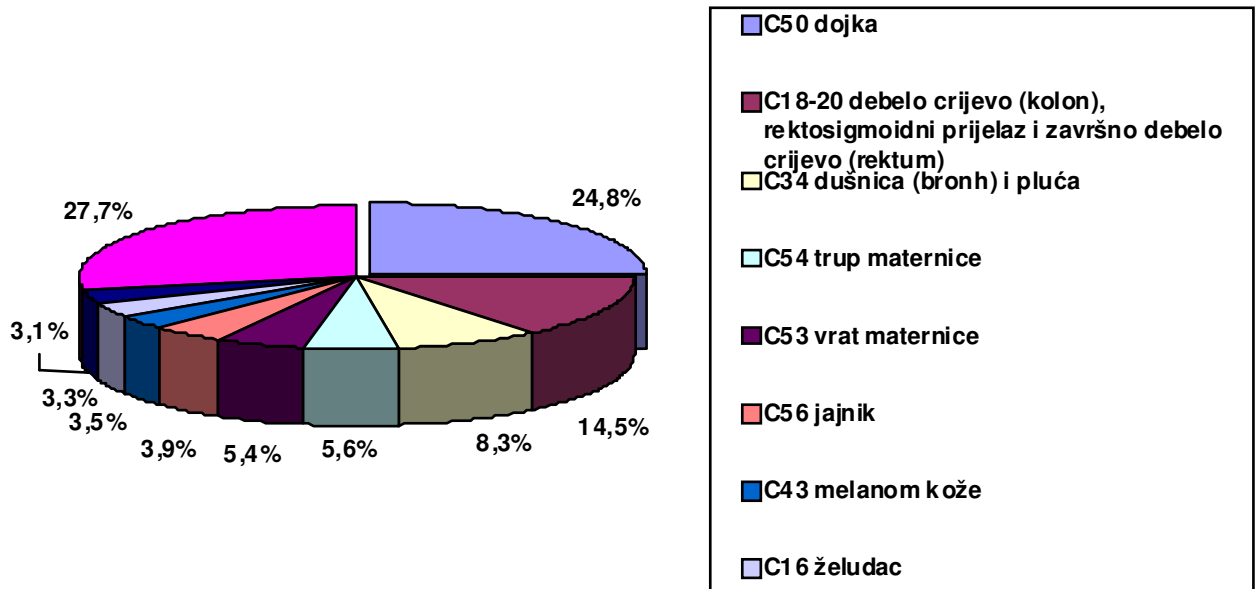
4.1. Novooboljeli po sijelu raka, dobi i spolu 2012.g. u Istarskoj županiji – nastavak

Šifra MKB	Spol	Ukupno	0-19	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
<i>Novooboljeli in situ, dobroćudne novotvorine i novotvorine nesigurne i nepoznate prirode (D00-D48)</i>	sv.	47	3	9	-	6	1	1	7	5	3	6	5	1
	m.	16	1	2	-	1	1	-	3	3	1	3	1	-
D01 in situ ostalih i nespecificiranih probavnih organa	sv.	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
D03 melanom in situ	sv.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
D06 in situ vrata maternice	sv.	8	-	3	-	2	-	1	1	-	-	-	1	-
	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D32 dobroćudna novotvorina moždanih ovojnica	sv.	14	-	2	-	1	1	-	2	3	2	3	-	-
	m.	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
D33 dobroćudna novotvorina mozga i ostalih dijelova SŽS	sv.	7	1	3	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-
	m.	3	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
D42 novotvorina moždanih ovojnica (meningi) nesigurne i nepoznate prirode	sv.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	m.	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D43 novotvorina mozga i središnjeg ž.s. nesigurne i nepoznate prirode	sv.	6	1	1	-	1	-	-	-	1	-	1	1	-
	m.	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
D45 policitemija vera	sv.	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
D46 mijelodisplastični sindrom	sv.	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-
	m.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-
D47 ostale novotv. limfnoga, hematopoez. i srod. tkiva nesigurne i nepoznate prirode	sv.	3	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1
	m.	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-

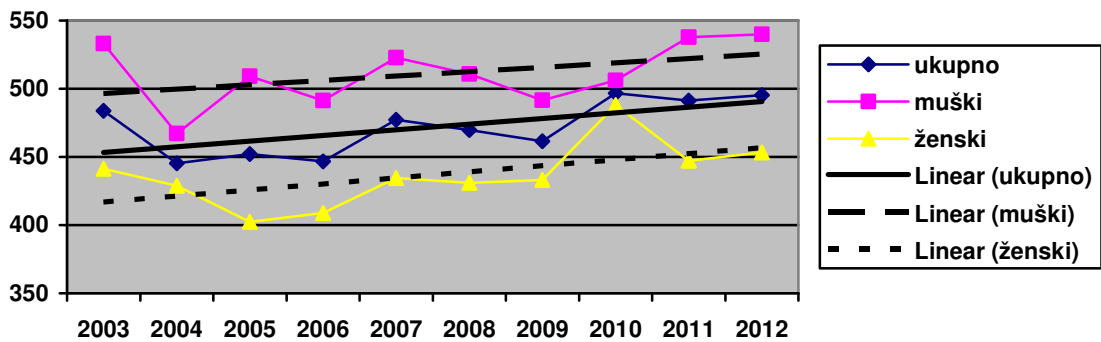
Izvor: HZJZ- Registar za rak

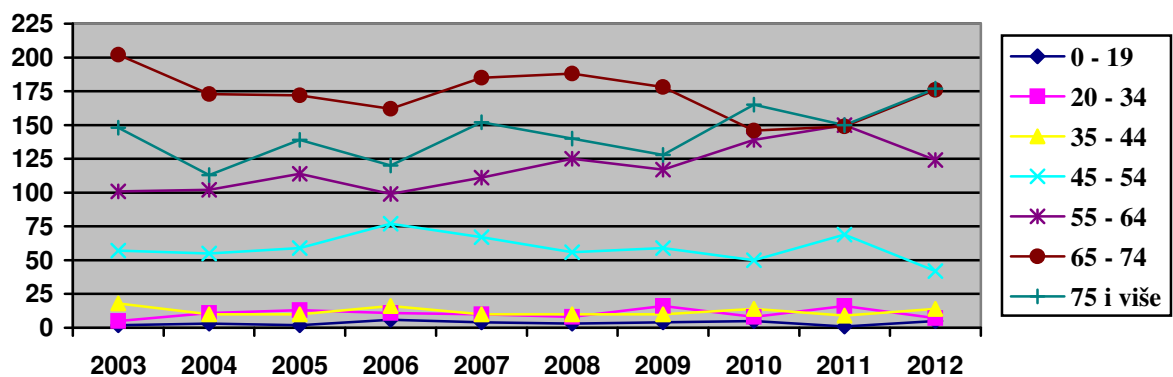
Slika 4.1. Deset vodećih sijela raka kod novooboljelih osoba muškog spola u Istarskoj županiji u 2012. godini

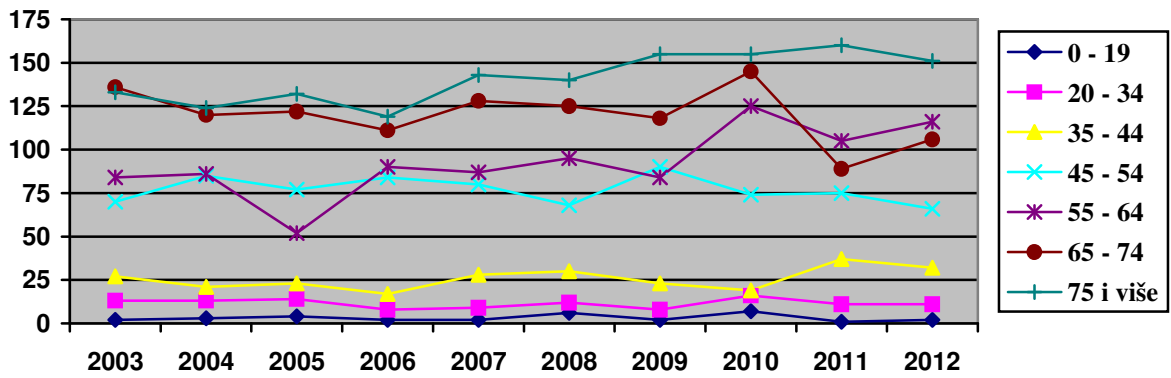
Slika 4.2. Deset vodećih sijela raka kod novooboljelih osoba ženskog spola u Istarskoj županiji u 2012. godini

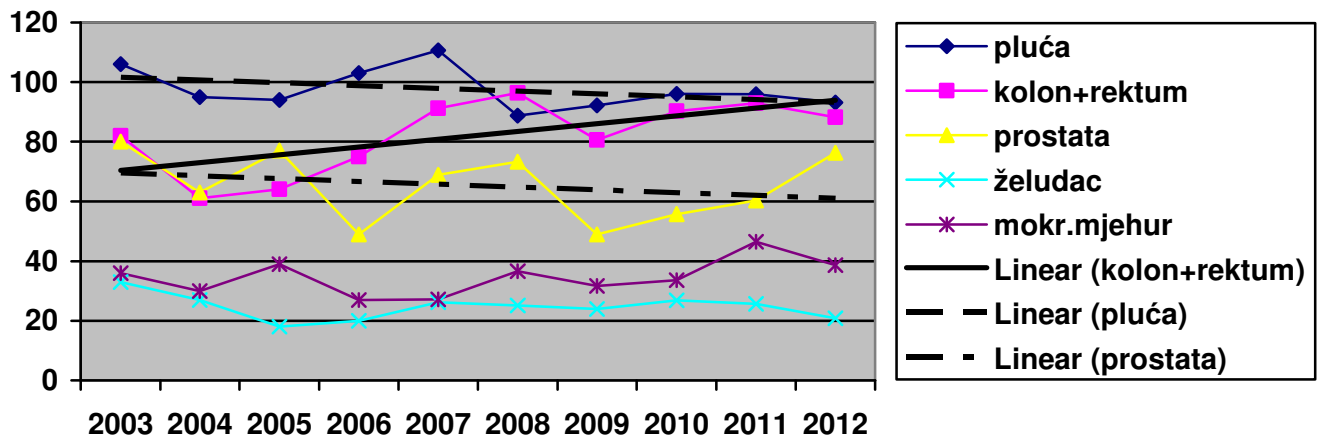
Slika 4.3. Incidencija raka u Istarskoj županiji od 2003. do 2012. godine – stopa na 100.000 stanovnika

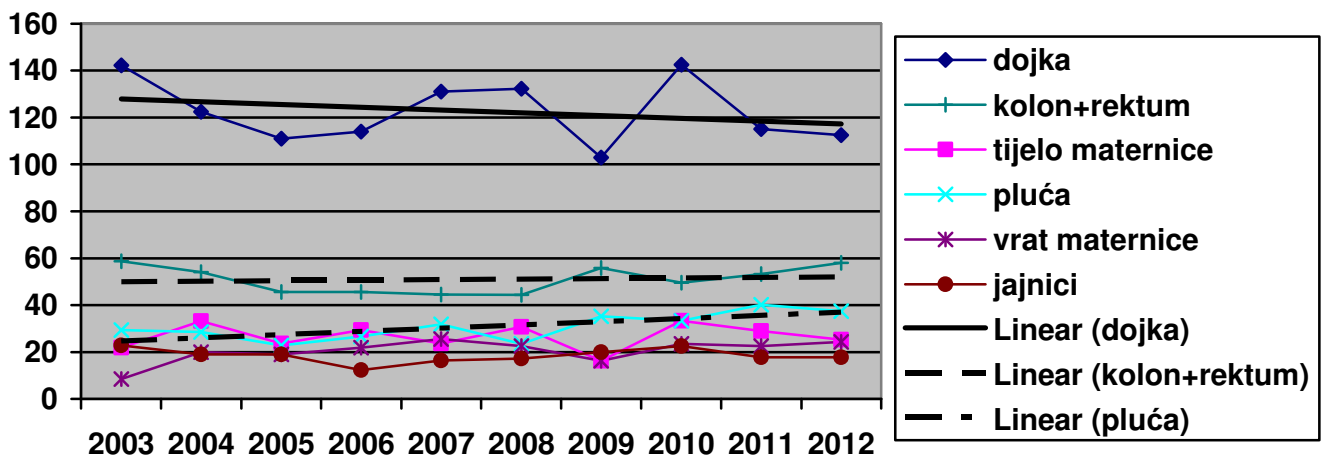
Slika 4.4. Novooboljeli od raka (muški spol) po dobnim skupinama 2003. - 2012. godine

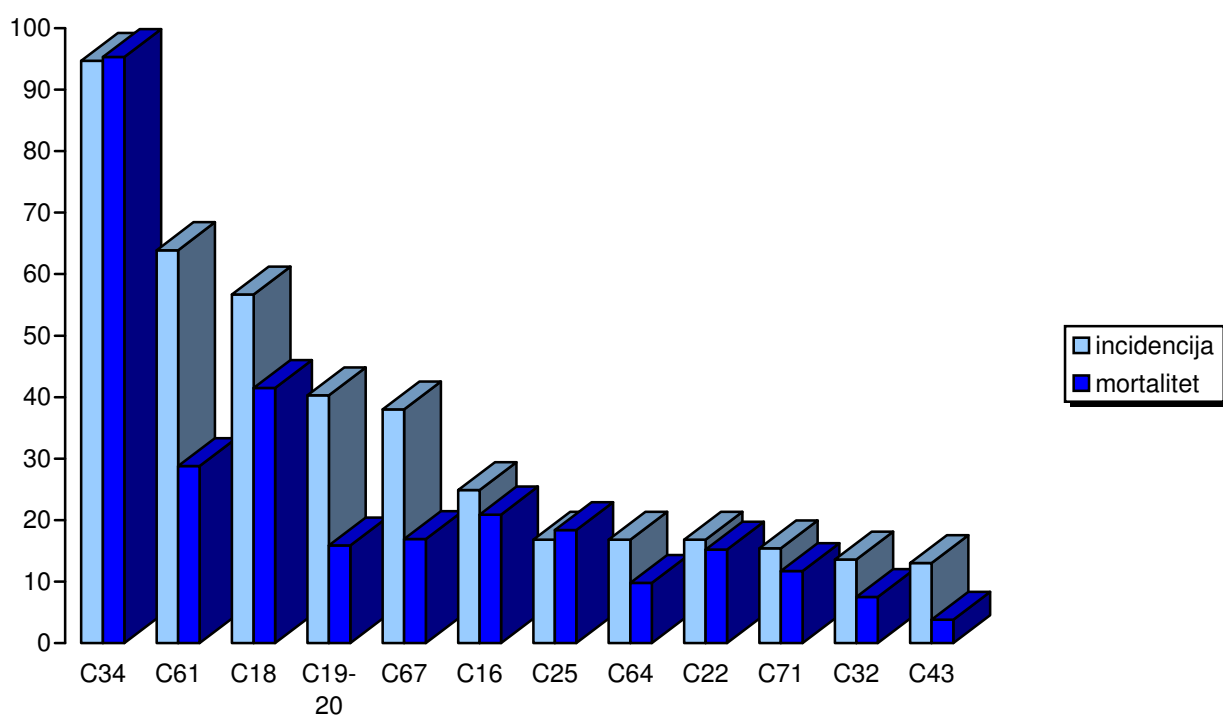
Slika 4.5. Novooboljeli od raka (ženski spol) po dobnim skupinama 2003. – 2012 . godine

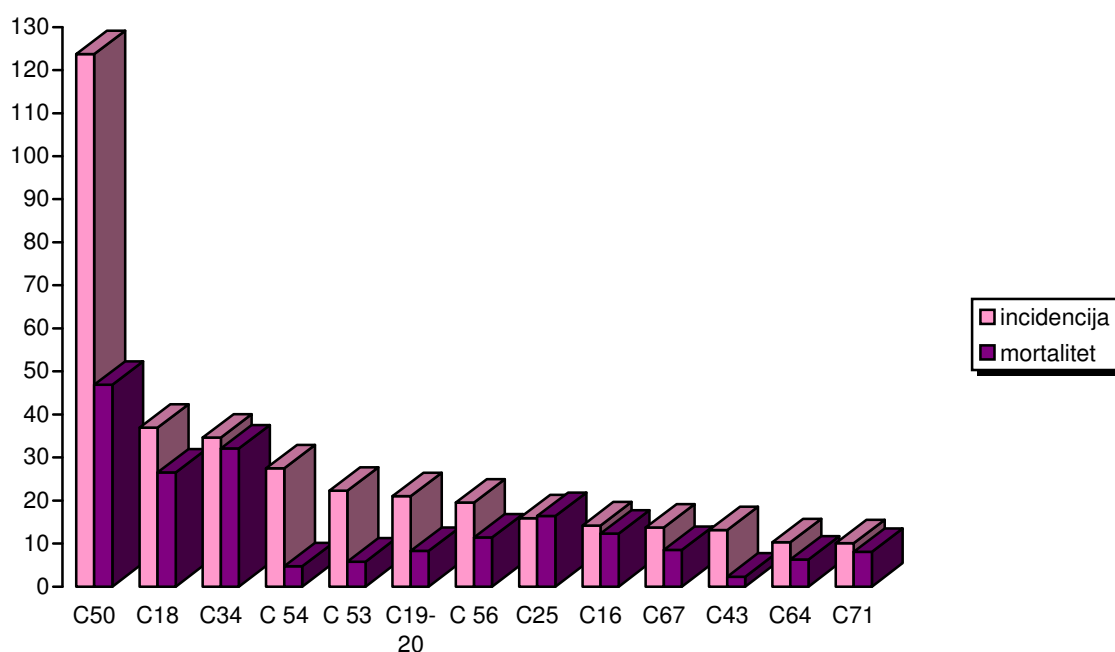
Slika 4.6. Incidencija vodećih sijela raka kod osoba muškog spola u Istarskoj županiji – stopa na 100.000

Slika 4.7. Incidencija vodećih sijela raka kod osoba ženskog spola u Istarskoj županiji – stopa na 100.000

Slika 4.8. Vodeća sijela raka kod novooboljelih osoba muškog spola u Istarskoj županiji - incidencija i mortalitet (prosjeak 2008.-2012. godina) – stopa na 100.000

Slika 4.9. Vodeća sijela raka kod novooboljelih osoba ženskog spola u Istarskoj županiji – incidencija i mortalitet (prosjeak 2008.-2012. godina) – stopa na 100.000

UMRLI

4.2. Umrli od novotvorina (C00-D48) u Istarskoj županiji u 2013. godini

DIJAGNOZA	UKUPNO	muški	ženski
UKUPNO	652	384	268
Ukupno zloćudne novotvorine (C00-C97)	642	378	264
C00-C14 usne, usna šupljina i ždrijelo	16	11	5
C00 usne	2	2	-
C02 ostali i nespecificirani dijelovi jezika	4	1	3
C04 dna usta	2	2	-
C07 zaušna (parotidna) žlijezda	2	1	1
C11 nazofarinks	2	1	1
C13 hipofarinks	4	4	-
C15-C26 probavnih organa	218	141	77
C15 jednjak	8	8	-
C16 želudac	39	24	15
C18 debelo crijevo (kolon)	73	45	28
C19 rektosigmoidni prijelaz	6	6	-
C20 završno debelo crijevo (rektum)	24	14	10
C22 jetra i intrahepatični žučni vodovi	28	17	11
C23 žučni mjehur	5	1	4
C24 ostali i nespecificirani dijelovi bilijarnog trakta	2	1	1
C25 gušterača	32	25	7
C26 ostali i nedovoljno definirani probavni organi	1	-	1
C30-C39 dišnih i organa prsnog koša	125	85	40
C32 grkljan (larinks)	6	6	-
C34 dušnice (bronh) i pluća	118	78	40
C37 prsna žlijezda (timus)	1	1	-
C40-C41 kosti i zglobne hrskavice	4	3	1
C40 kosti i zglobne hrskavice udova	3	2	1
C41 kosti i zglobne hrskavice ostalih i nespecificiranih dijelova	1	1	-
C43-C44 melanom i ostale zloćudne novotvorine kože	10	7	3
C43 zloćudni melanom kože	3	1	2
C44 ostale zloćudne novotvorine kože	7	6	1
C45-C49 mezotelijalno i meko tkivo	15	13	2
C45 mezoteliom	12	12	-
C49 ostaloga vezivnog i mekog tkiva	3	1	2
C50 dojka	56	-	56
C51-C58 ženskih spolnih organa	31	-	31
C51stidnica (vulva)	2	-	2
C52 rodnica (vagina)	2	-	2
C53 vrat maternice (cerviks)	13	-	13
C54 trup maternice (korpus)	3	-	3
C55 maternice, nespecificirani dio	2	-	2
C56 jajnik (ovarij)	9	-	9
C60-C63 muški spolni organi	39	39	-
C61 kestenjača (prostata)	39	39	-
C64-C68 urinarni sustav	39	28	11
C64 bubreg, osim bubrežne zdjelice	22	15	7
C67 mokraćni mjehur	17	13	4
C69-C72 oko, mozak i ostali dijelovi središnjeg živčanog sustava	25	15	10
C71 mozak	24	14	10
C72 kralježnična moždina, moždani živci i ostali dijelovi SŽS	1	1	-

4.2. Umrli od novotvorina (C00-D48) u Istarskoj županiji u 2013. godini – nastavak

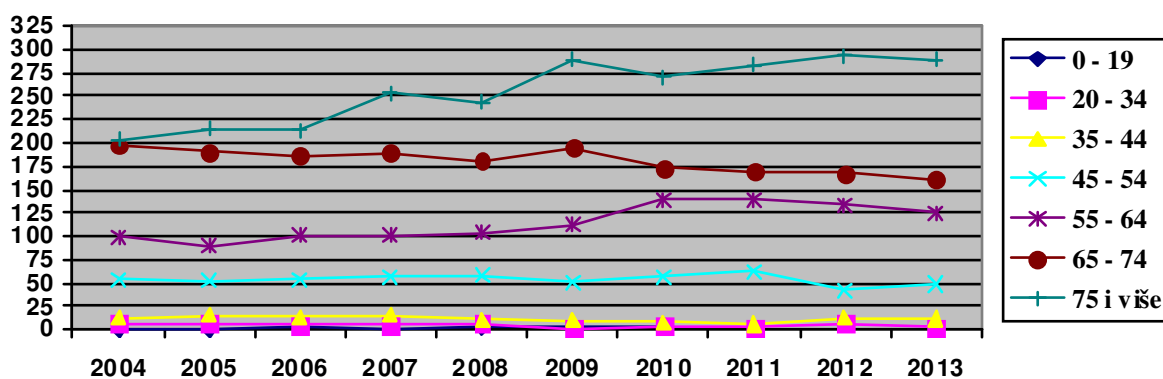
DIJAGNOZA	UKUPNO	muški	ženski
C73-C75 štitnjača i ostale žlijezde s unutrašnjim izlučivanjem	2	1	1
C73 štitnjača	1	1	-
C74 nadbubrežna žlijezda	1	-	1
C76-C80 nedovoljno definirana, sekundarna i nespecificirana sijela	23	15	8
C76 ostala i nedovoljno definirana sijela	2	-	2
C77 sekundarne i nespecificirane zloćudne novotvorine limfnih čvorova	4	3	1
C78 sekundarne zloćudne novotvorine dišnih i probavnih organa	8	7	1
C79 sekundarne zloćudne novotvorine ostalih sijela	2	2	-
C80 bez specificiranog sijela	7	3	4
C81-C96 limfno, hematopoezno i srodno tkivo	39	20	19
C81 Hodgkinova bolest	3	1	2
C83 difuzni non-Hodgkinov limfom	2	-	2
C85 ostale i nespecificirane vrste non-Hodgkin limfoma	14	8	6
C90 multipli mijelom i zloćudne plazmocitne novotvorine	12	8	4
C91 limfatična leukemija	5	2	3
C92 mijeloična leukemija	3	1	2
Ukupno dobroćudne novotvorine (D10-D36)	2	-	2
D32 moždane ovojnice (meninge)	2	-	2
Ukupno novotvorine nesigurne i nepoznate prirode (D37-D48)	8	6	2
D37 usna šupljina i probavni organi	1	1	-
D46 Mijelodisplastični sindromi	2	2	-
D47 Ostale limfnog, hematop. i srodnog tkiva nesigurne ili nepoz. prirode	5	3	2

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

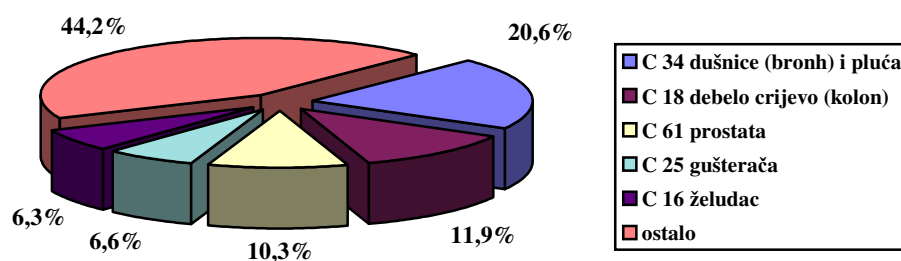
4.3. Umrli od raka (C00-C97) po dobnim skupinama 2004. - 2013. godine

DOB	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
UKUPNO	574	570	577	622	606	661	655	664	659	642
0 - 19	-	-	4	1	2	3	3	-	-	3
20 - 34	6	6	5	5	6	1	4	3	7	3
35 - 44	13	15	14	16	11	10	9	6	13	12
45 - 54	54	53	54	56	59	51	56	63	43	49
55 - 64	100	90	101	101	104	112	139	139	134	125
65 - 74	197	191	186	189	181	195	173	169	168	161
75 i više	204	215	213	254	243	289	271	284	294	289

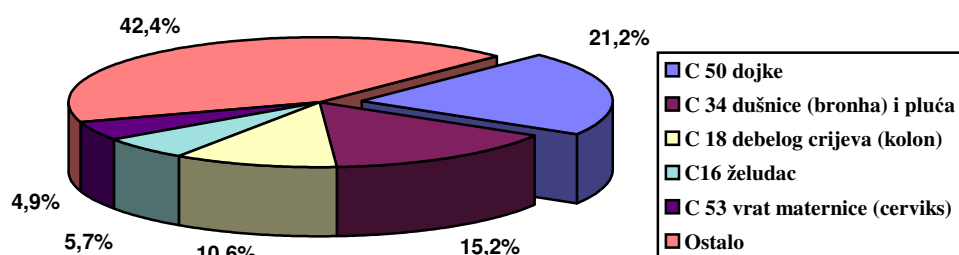
Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika 4.10. Umri od raka po dobnim skupinama 2004. - 2013. godine

Slika 4.11. Pet vodećih malignih bolesti - uzroka smrti osoba muškog spola u Istarskoj županiji u 2013. godini

Slika 4.12. Pet vodećih malignih bolesti - uzroka smrti osoba ženskog spola u Istarskoj županiji u 2013. godini

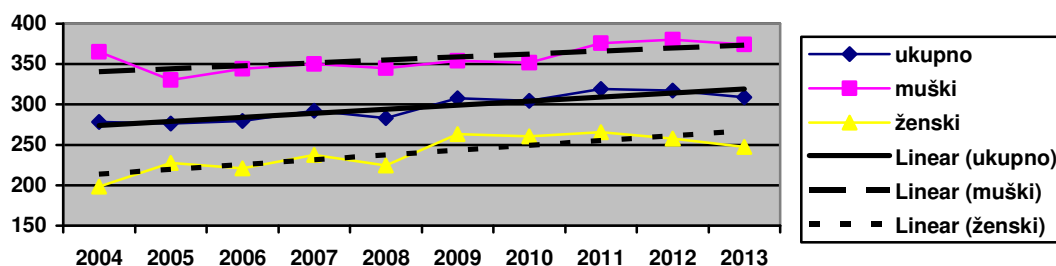
4.4. Umrli po sijelu raka, dobi i spolu 2013. godine u Istarskoj županiji

Šifra MKB	Spol	Ukupno	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
Umrli od raka (C00-C97)	sv.	642	9	9	16	33	48	77	62	99	114	90	85
	m.	378	3	7	12	18	27	49	38	61	78	41	44
C00 usne	sv.	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
	m.	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
C02 ostali i nespecificirani	sv.	4	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1	-
dijelovi jezika	m.	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C04 dno usta	sv.	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	m.	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C07 zaušna (parotidna)	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
žlijezda	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C11 nazofarinks	sv.	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
C13 hipofarinks	sv.	4	-	-	1	-	-	2	-	-	1	-	-
	m.	4	-	-	1	-	-	2	-	-	1	-	-
C15 jednjak	sv.	8	-	-	1	2	-	1	1	1	1	-	1
	m.	8	-	-	1	2	-	1	1	1	1	-	1
C16 želudac	sv.	39	-	-	-	2	1	5	5	4	10	9	3
	m.	24	-	-	-	2	-	1	3	3	9	6	-
C18 debelo crijevo (kolon)	sv.	73	-	-	2	1	2	6	5	11	17	14	15
	m.	45	-	-	2	1	-	5	3	6	13	6	9
C19 rektosigmoidni prijelaz	sv.	6	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	1
	m.	6	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	1
C20 završno debelo crijevo (rektum)	sv.	24	-	1	-	1	2	1	2	6	3	2	6
	m.	14	-	-	-	1	1	1	1	3	2	1	4
C22 jetra i intrahepatični	sv.	28	-	-	-	2	2	4	2	6	2	7	3
žučni vodovi	m.	17	-	-	-	1	1	3	1	6	1	2	2
C23 žučni mjehur	sv.	5	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	1
	m.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
C24 ostali i nespecificirani	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
dijelovi bilijarnog trakta	m.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C25 gušterača	sv.	32	-	1	-	1	3	4	5	6	6	3	3
	m.	25	-	1	-	1	3	4	3	4	3	3	3
C26 ostali i nedovoljno definirani	sv.	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
probavni organi	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C32 grkljan (larinks)	sv.	6	-	-	-	-	-	2	1	-	2	1	-
	m.	6	-	-	-	-	-	2	1	-	2	1	-
C34 dušnica (bronh) i pluća	sv.	118	-	1	4	9	14	19	16	15	22	16	2
	m.	78	-	1	4	5	8	16	10	9	17	7	1
C37 prsna žlijezda (timus)	sv.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
C40 kosti i zglobna hrskavica udova	sv.	3	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
	m.	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
C41 kosti i zglobne hrskavice	sv.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ostalih i nespecif. sijela	m.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C43 melanom kože	sv.	3	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-
	m.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C44 ostale zloćudne novotvorine	sv.	7	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	3
kože	m.	6	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	3

4.4. Umrli po sijelu raka, dobi i spolu 2013. godine u Istarskoj županiji – nastavak

Šifra MKB	Spol	Ukupno	20-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 i više
C85 ostale i nespecificirane vrste non-Hodgkin	sv.	14	-	-	-	-	-	1	2	2	1	3	5
limfoma	m.	8	-	-	-	-	-	-	1	2	1	2	2
C90 multipli mijelom i zloćudne plazmocitne	sv.	12	-	-	-	-	-	-	1	3	5	3	-
novotvorine	m.	8	-	-	-	-	-	-	1	3	4	-	-
C91 limfatična leukemija	sv.	5	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	2
	m.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
C92 mijeloična leukemija	sv.	3	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-
	m.	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Umrli od ostalih novotvorina	sv.	10	-	-	-	1	-	-	-	-	3	1	5
	m.	6	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Dobročudne novotvorine:													
D32 dobroćudna novotvorina moždane	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
ovojnice (meninge)	m.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Novotvorine nesigurne i nepoznate prirode:													
D46 Mijelodisplastični sindromi	sv.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
	m.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
D47 Ostale novotv.limfnog, hematop. i srodnog	sv.	5	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	2
tkiva nesigurne ili nepoznate prirode	m.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1

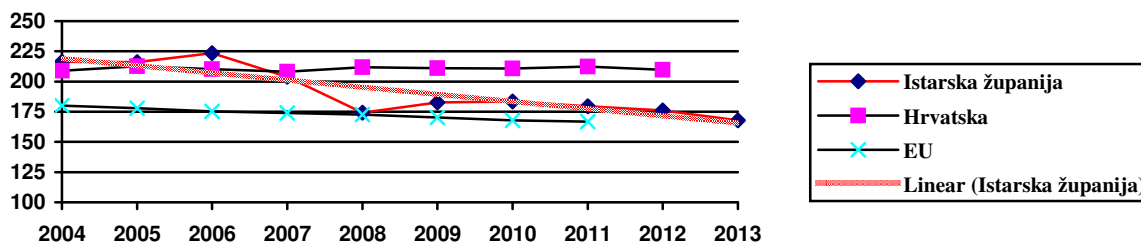
Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

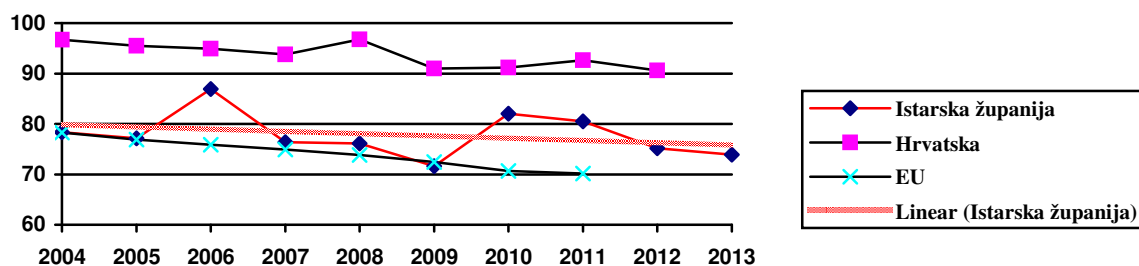
Slika 4.13. Mortalitet od raka u Istarskoj županiji od 2004 . do 2013. godine – gruba stopa na 100.000 stanovnika

Dobno-standardizirane stope smrtnosti

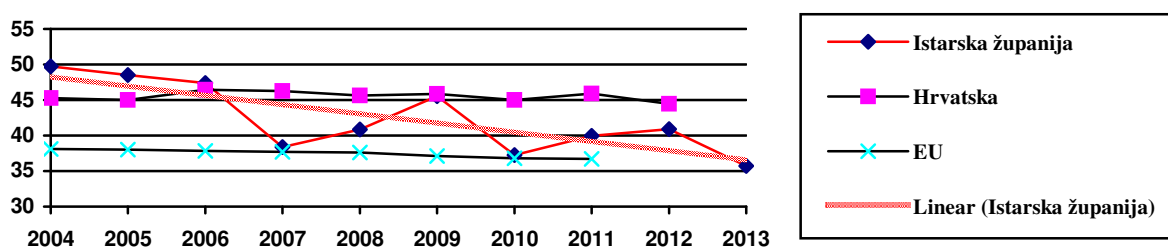
Izvor: podaci za Istarsku županiju – ZJZ (od 1998.-2006.g. računato prema popisu 2001.; od 2007.-2010. i 2012. -2013.g. prema godišnjim procjenama stanovništva DZS; popis 2011.), ostali podaci European health for all database (HFA-DB), WHO Regional Office for Europe

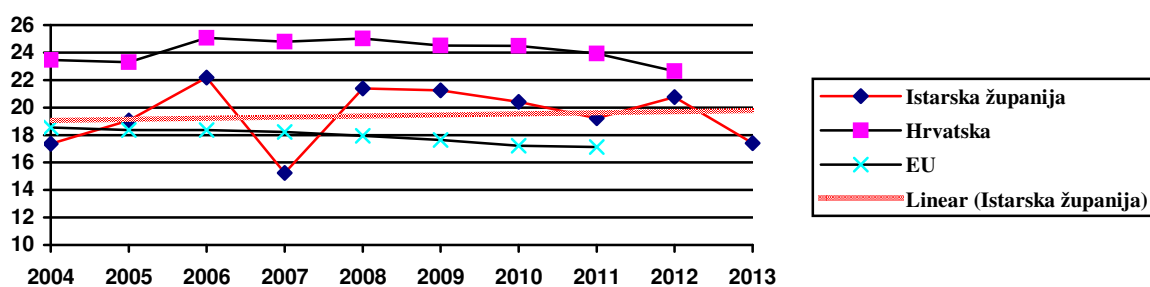
Slika 4.14. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od zloćudnih novotvorina, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

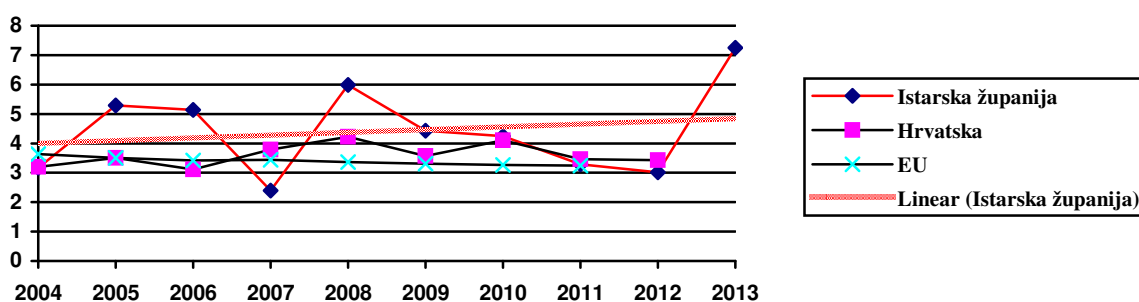
Slika 4.15. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od zloćudnih novotvorina, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

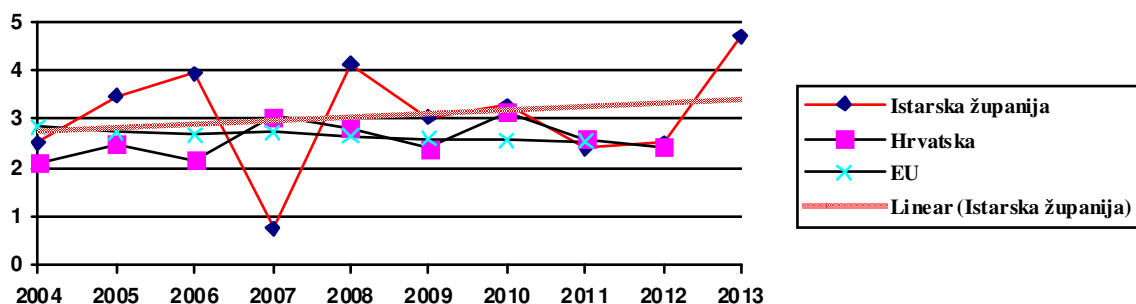
Slika 4.16. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka traheje, bronha i pluća, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

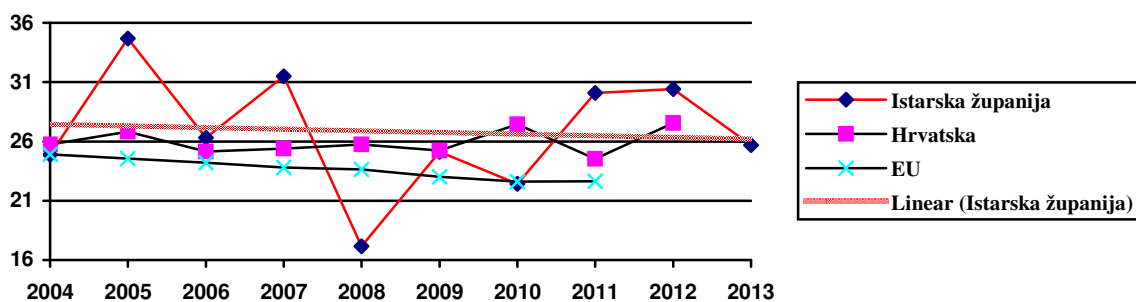
Slika 4.17. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka traheje, bronha i pluća, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

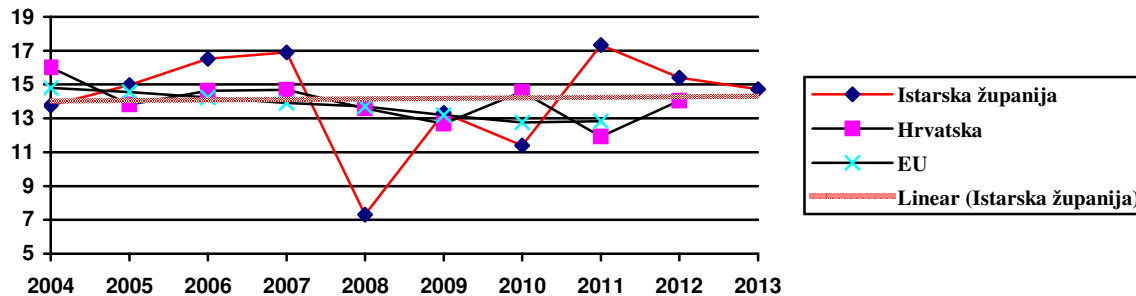
Slika 4.18. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka vrata maternice, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

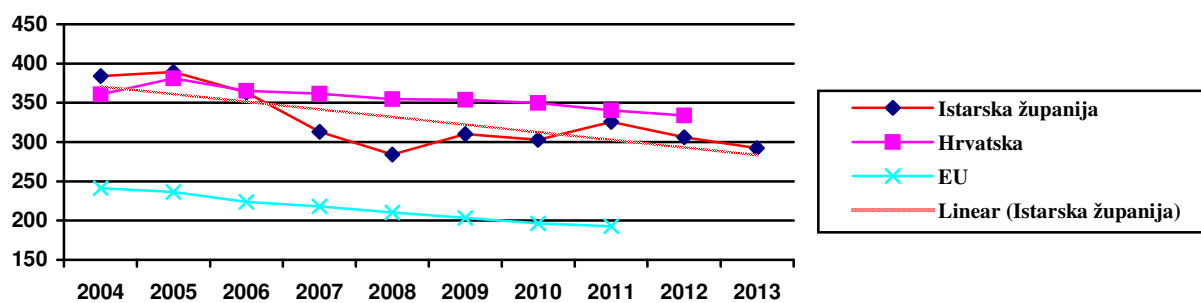
Slika 4.19. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka vrata maternice, na 100.000 stanovnika (0-64 godine)

Slika 4.20. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka dojke žena, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

Slika 4.21. Dobno-standardizirane stope smrtnosti od raka dojke žena, na 100.000 stanovnika (0-64 godina)

Slika 4.22. Dobno-standardizirane stope smrtnosti bolesti vezanih uz pušenje*, na 100.000 stanovnika (ukupna dob)

* C01-02, C05-07, C09-10, C12-15, C32, C34, I21-22, I25, I60-64, I67, I69, J42, J44-45

NACIONALNI PROGRAMI

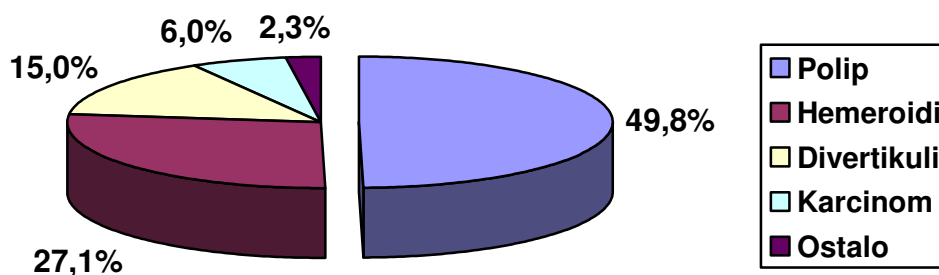
RANO OTKRIVANJE RAKA DEBELOG CRIJEVA

4.5. Odaziv i rezultati obrade uzoraka stolica u 1. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Istarskoj županiji od 2008.-2013. godine

Godište	Poslano poziva	Broj obrađenih osoba		Pozitivno	
		Broj	%	Broj	%
1933.	2.072	424	20,5	58	13,7
1934.	2.126	383	18,0	44	11,5
1935.	2.267	394	17,4	38	7,1
1936.	2.204	433	19,7	28	6,5
1937.	2.388	584	24,5	68	11,6
1938.	2.573	513	19,9	46	9,0
1939.	2.669	492	18,4	44	8,9
1940.	2.723	597	21,9	54	9,1
1941.	2.473	591	23,9	45	7,6
1942.	2.499	651	26,1	57	8,8
1943.	2.425	573	23,6	58	10,1
1944.	2.153	431	20,0	30	7,0
1945.	1.695	358	21,1	35	9,8
1933.-1945.	30.267	6.424	21,2	605	9,4
1952.	3.677	636	17,3	23	3,6
1953.	3.675	649	17,7	42	6,5
1954.	3.686	663	18,0	32	4,8
1955.	3.716	612	16,5	23	3,8
1956.	3.813	645	16,9	18	2,8
1957.	3.490	604	17,3	26	4,3
1952.-1957.	22.057	3.809	17,3	164	4,3
1946.	2.369	657	27,7	42	6,4
1947.	2.916	739	25,3	40	5,4
1948.	3.050	715	23,4	25	3,5
1949.	3.290	748	22,7	25	3,3
1950.	3.372	579	17,2	9	1,6
1951.	3.224	574	17,8	10	1,7
1946.-1951.	18.221	4.012	22,0	151	3,8
UKUPNO	70.545	14.245	20,2	920	6,5

4.6. Rezultati kolonoskopija u 1. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Istarskoj županiji od 2008.-2013.godine

Godište	Osobe naručene na kolonoskopiju	Odbili kolonoskopiju	Obavljeno kolonoskopija	Uredan nalaz	Patološki nalaz	
					Broj	%
1933.	58	13	45	16	29	64,4
1934.	44	10	34	8	26	76,5
1935.	38	14	24	7	17	70,8
1936.	28	8	20	1	19	95,0
1937.	68	12	56	15	41	73,2
1938.	46	4	42	5	37	88,1
1939.	44	14	30	9	21	70,0
1940.	55	10	45	6	39	86,7
1941.	45	9	36	7	29	80,6
1942.	57	12	45	5	40	88,9
1943.	58	12	46	5	41	89,1
1944.	30	10	20	5	15	75,0
1945.	35	10	25	-	25	100,0
1933.-1945.	606	138	468	89	379	81,0
1952.	23	1	22	2	20	90,9
1953.	42	6	36	5	31	86,1
1954.	32	5	27	6	21	80,7
1955.	23	1	22	2	20	90,9
1956.	17	3	14	4	10	71,4
1957.	26	2	24	4	20	83,3
1952.-1957.	163	18	145	23	122	83,6
1946.	42	4	38	4	34	89,5
1947.	40	4	36	2	34	94,4
1948.	25	6	19	2	17	89,5
1949.	25	2	23	1	22	95,7
1950.	9	2	7		7	100,0
1951.	10	1	9	1	8	88,9
1946.-1951.	151	19	132	10	122	92,4
UKUPNO	920	175	745	122	623	83,6

Slika 4.23. Patološki nalazi utvrđeni kolonoskopijom u 1. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Istarskoj županiji od 2008.-2013.godine

4.7. Odaziv i rezultati obrade uzoraka stolica u 2. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Istarskoj županiji u 2013. godini - nepotpuni rezultati

Godište	Poslano poziva	Broj obrađenih osoba		Pozitivno	
		Broj	%	Broj	%
1939.	2.261	319	14,1	23	7,2
1940.	2.294	347	15,1	23	6,6
1962.	3.663	412	11,3	13	3,2
1963.	3.432	296	8,6	7	2,4
UKUPNO	11.650	1.374	11,8	66	4,8

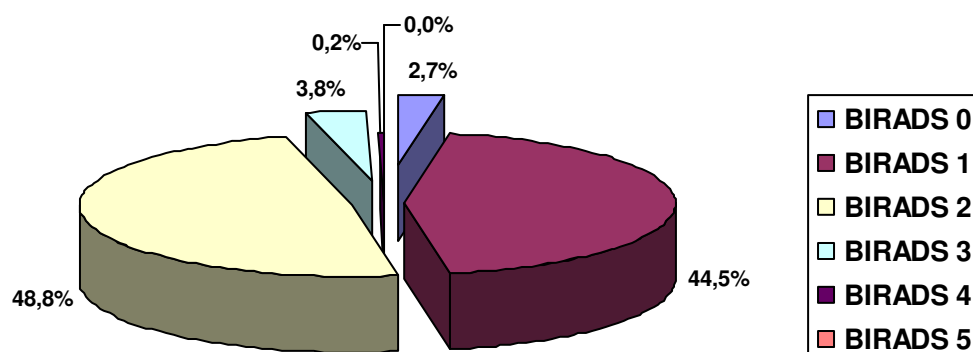
RANO OTKRIVANJE RAKA DOJKE

4.8. Mamografske jedinice u Istarskoj županiji uključene u III ciklus Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke 2011.-2014.

MMG jedinica	
Dom zdravlja	
1.	Istarski domovi zdravlja Ispostava Labin
2.	Istarski domovi zdravlja Ispostava Buzet
3.	Istarski domovi zdravlja Ispostava Rovinj
Bolnica	
4.	Opća bolnica Pula

4.9. Žene pozivane u III ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke u Istarskoj županiji (od prosinca 2011.g. do prosinca 2013.g.) – nepotpuni rezultati

Godište	Broj žena za pozvati	Pozvane žene	Uvedenih nalaza	% obuhvat	Ponovno pozvane žene
1943.	1.183	1.195	516	58,71	-
1944.	1.023	636	367	75,32	-
1945.	784	479	314	83,16	-
1946.	1.194	795	430	76,31	-
1947.	1.514	991	576	79,02	-
1948.	1.543	1.043	577	74,34	-
1949.	1.738	921	625	91,11	-
1950.	1.665	935	634	86,39	-
1951.	1.613	997	621	82,74	-
1952.	1.862	1.317	730	72,62	-
1953.	1.822	1.187	710	76,30	-
1954.	1.851	1.327	790	74,96	-
1955.	1.928	1.410	815	73,47	-
1956.	1.921	1.409	549	57,18	-
1957.	1.736	1.240	480	57,62	-
1958.	1.830	1.325	516	54,98	-
1959.	1.897	895	496	81,72	-
1960.	1.944	1.009	441	68,48	-
1961.	1.950	616	119	54,40	-
1962.	1.871	623	100	52,44	-
UKUPNO	32.869	20.350	10.406	70,98	-

Slika 4.24. Nalazi mamografije žena pozvanih u III ciklusu (od prosinca 2011.g. do prosinca 2013.g.) prema BIRADS klasifikaciji – nepotpuni rezultati

Tumačenje BIRADS klasifikacije

BIRADS*	
0	Neodređen nalaz – potrebne dodatne pretrage
1	Uredan nalaz
2	Benigni nalaz
3	Vjerojatno benigni nalaz – rizik maligniteta manji od 2% - potreban UZV ili kontrolno mamografsko snimanje i pregled u roku od 6 mj.
4	Suspektna promjena – rizik maligniteta 2-94% - odmah potrebna daljnja citološka ili patohistološka obrada
5	Visoko suspektno maligna promjena - rizik maligniteta veći od 94% - odmah uputiti kirurgu

*Breast Imaging Reporting and Data System - The American College of Radiology

4.9. Rezultati Županijskog programa preventivne mamografije (2005.-2013. godina)

Godište	Pozvano	Odazvano	Odazvano + obavile unutar 24 mj.*	%
1959.	1.827	746	1.065	58,29
1960.	1.836	645	1.023	55,72
1961.	1.807	648	953	52,74
1962.	1.918	723	980	51,09
1963.	1.823	582	875	48,00
1964.	1.787	590	809	45,27
1965.	1.907	587	835	43,79
1966.	1.817	516	738	40,62
1967. **	1.767	370	613	34,69
UKUPNO	16.489	5.407	7.891	47,86

*uključene i žene koje su po drugoj osnovi obavile mamografiju

** nepotpuni rezultati

RANO OTKRIVANJE RAKA VRATA MATERNICE

4.10. Nepotpuni rezultati u 1. ciklusu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka vrata maternice u Istarskoj županiji (razdoblje 01.12.2012. -31.01.2014.)

Poslani pozivi ženama koje 3 godine nisu obavile PAPA test	Odaziv	Napravljen i PAPA testovi	Abnormalni nalaz Papa testa	Potvrđen rak vrata maternice u sklopu Nacionalnog programa	Odstranjena maternica	Žene koje već boluju od karcinoma	Žene koje su preventivni pregled obavile izvan programa
20.815	2.265	2.125	36	3	34	...	171